

Nr 170.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående förstärkande av det ordinarie reservationsanslaget till hantverksskolan i Kristinehamn för blinda; given Stockholms slott den 21 februari 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att till förstärkande av det ordinarie reservationsanslaget till hantverksskolan i Kristinehamn för blinda anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 4,150 kronor.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Värner Rydén.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 21 februari 1919.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Rydén anförde:

Förstärkande
av det ordinarie
reservationsanslaget
till hantverksskolan
i Kristinehamn
för blinda.

I proposition nr 2 om tilläggsstat till riksstaten för år 1919 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln på min hemställan föreslagit riksdagen att till förstärkande av reservationsanslaget till hantverksskolan i Kristinehamn för blinda beräkna på nämnda tilläggsstat ett belopp av 4,150 kronor. I det vid berörda proposition fogade utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden omförmälde jag, att ärendet då fordrade ytterligare beredning. Sådan beredning har nu blivit verkställd, och anhåller jag därför att få ånyo anmäla detsamma.

Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag anvisade 1918 års lagtima riksdag till förstärkande av det å hantverksskolans i Kristinehamn för blinda ordinarie stat uppförda reservationsanslaget på extra stat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 1,000 kronor.

Enär betydande prisstegringar till följd av den rådande kristiden gjort sig gällande på olika områden, sedan styrelsen för nämnda skola uppgjorde sitt statförslag för år 1919, prisstegringar, som i väsentlig grad komma att inverka på skolans utgiftsstat för sagda år, har samma styrelse i en av folkskolöverstyrelsen med eget utlåtande den 31 augusti 1918 till Kungl. Maj:t överlämnad skrivelse anhållit om framställning till riksdagen rörande anvisande av medel till förstärkande av skolans ordinarie anslag för år 1919.

De utgiftsposter, som enligt styrelsens förmodan komma att under år 1919 uppgå till högre belopp än som beräknats, äro i staten upptagna under titlarna: »avlöningar till timlärare, magasinsbiträden m. m.», »utrustningsbidrag till avgående elever» samt »värme och lyshållning». Å dessa poster beräknar nu styrelsen ökning med respektive 1,000, 2,250 och 900 kronor i jämförelse med vad som upptagits i styrelsens tidigare avgivna, i det vid statsverkspropositionen till 1918 års lagtima riksdag fogade utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden återgivna statförslag. Den beräknade merkostnaden skulle alltså uppgå till 4,150 kronor.

Beträffande de särskilda utgiftsposterna har överstyrelsen, som i ärendet inhämtat yttrande från inspektören för blindundervisningen, anfört följande:

Höjningen av posten »avlöningar till timlärare, magasinsbiträden m. m.» avser att bereda möjlighet till ökning av avlöningen för skolans båda packmästare, skriv- och butiksbiträdet, timläraren i sång samt vaktmästaren. Att dylik avlöningsförhöjning är av den rådande dyrtiden högeligen påkallad finner överstyrelsen uppenbart, och det för ändamålet begärda beloppet synes överstyrelsen synnerligen måttfullt avvägt.

Vad angår posten »utrustningsbidrag till avgående elever» vill överstyrelsen först erinra, att överstyrelsen, på grund av en utav skolstyrelsen till överstyrelsen ingiven, till Kungl. Maj:t ställd ansökning, genom skrivelse den 19 mars 1918 gjort hemställan, att Kungl. Maj:t täcktes hos riksdagen göra framställning, att riksdagen måtte förberedande av tillgång till ökade utrustningsbidrag åt avgående elever vid hantverksskolan anvisa å tilläggsstat för år 1918 ett förslagsanslag, högst 2,500 kronor. I berörda skrivelse framhöll överstyrelsen, att, enligt en av skolstyrelsen företedd prislista, materiell- och verktygskostnader från år 1914 till år 1918 stigit med 144 procent och att det därför syntes nödvändigt, att utrustningsbidraget höjdes med det av skolstyrelsen begärda beloppet. Även med denna höjning av anslaget skulle skolan icke kunna giva de avgående eleverna samma hjälp för begynnande av sin yrkesutövning, som de erhöllo före kristidens inbrott, men den begärda förhöjningen skulle dock kunna sätta skolan i stånd att giva dem en väsentligt bättre utrustning än eljest under nuvarande förhållanden vore möjligt.

Genom beslut den 22 juli 1918 har Kungl. Maj:t förklarat ifrågavarande framställning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

De omständigheter, som överstyrelsen enligt det nu anförda funnit tala för en höjning av anslaget till utrustningsbidrag, äga tydligtvis fortfarande sin giltighet. Uppenbart är, att med den sista tidens fortsatta prisstegringar en ännu större ökning

nu skulle kunna ifrågasättas. Då emellertid skolstyrelsen ansett sig böra begränsa sitt anslagskrav till 2,250 kronor, vill överstyrelsen inskränka sig till att förorda skolstyrelsens framställning.

Vidkommande slutligen utgiftsposten »värme och lyshållning» lärer med de rådande oerhört uppdrivna bränsleprisen icke kunna råda någon tvekan om att den av skolstyrelsen begärda ökningen å 900 kronor kommer att till fullo motsvaras av ökade utgifter och att densamma alltså är av behovet påkallad.

Departement-
schefen.

Till vad folkskolöverstyrelsen i ärendet anfört kan jag ansluta mig. För det oförmålda ändamålet torde ett förslagsanslag, högst 4,150 kronor, böra uppföras på tilläggsstat för år 1919.

Jag hemställer således, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att till förstärkande av det ordinarie reservationsanslaget till hantverksskolan i Kristinehamn för blinda anvisa på tilläggsstat för år 1919 ett förslagsanslag, högst 4,150 kronor.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen biföll Hans Maj:t Konungen; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Em. G:son Bergman.